

נרצחי הטרור האזרחיים בישראל

תובנות



תובנות סטטיסטיות ביחס לאזרחים נרצחי הטרור ה"פלשתיני" בישראל

באתר לזכר האזרחים חללי פעולות האיבה של הביטוח הלאומי, מפורטים שמותיהם וסיפורי חייהם ומותם של קצת יותר מ-4000 אנשים שהוכרו על ידי הביטוח הלאומי כאזרחים חללי פעולות איבה.

הרשימה כוללת שמות רבים מהתקופה שלפני קום המדינה, וכן את האזרחים שנהרגו במלחמות ישראל. היא גם כוללת אזרחים לא מעטים שנהרגו בתאונות, כמו למשל מפיצוץ נפלי פגזים. בהיותה רשימת אזרחים-בלבד, היא אינה כוללת את מי שנהרגו בעת שהיו אנשי כוחות הבטחון של היישוב היהודי לפני קום המדינה ולא את אנשי כוחות הבטחון של מדינת ישראל. כל חלל הוא חלל, אולם כוונתי היתה לעבד את רשימת נרצחי הטרור ה"פלשתיני" לאחר תום מלחמת העצמאות בלבד.

לאחר בדיקה מדוקדקת, כולל קריאה של סיפוריהם האישיים של חללים רבים, הוצאנו מהרשימה את מי שנהרגו לפני תום מלחמת העצמאות, את מי שנהרגו על ידי צבאות מדינות ערב במלחמות וביניהן, ואת מי שנהרגו בתאונות.

אלו שנותרו ברשימה, 2230 שמות, אלו הם נרצחי הטרור מאז תום מלחמת העצמאות ועד 7.10.2018, קצת מעל 25 שנה לטקס החתימה על הסכם אוסלו בבית הלבן בוושינגטון, בנוכחות יצחק רבין ושמעון פרס, יאסר ערפאת ומחמוד עבאס, ונשיא ארה"ב, הסכם שהיה אמור לשים קץ לטרור ה"פלשתיני", מה שלא קרה.

הרשימה מתחילה במרים גינטר, ראובן מאירי, וניצן רבאון, שנרצחו בדרך לאילת כשנסעו בפסח תש"ט לטיול ראשון לאחר מלחמת העצמאות, ומסתיימת בקים לבנגרונד-יחזקאל וזיו חג'בי שנרצחו ב-7.10.2018.

להלן התוצאות:

405

נהרגו לאחר תום מלחמת
העצמאות במלחמות, תאונות,
וכד', אך לא מטרור פלשתיני

1,511

נהרגו לפני קום המדינה
ובמלחמת העצמאות
המקורית

4,146

שמות ברשימה
המקורית

חלל אחרון:
2018-10-07
זיו חג'בי
[יריה]

חלל ראשון:
1949-04-19
מרים גינטר
[יריה]

מתום מלחמת
העצמאות עד עתה
25,390 ימים
ממוצע שנתי
32

2,230
סך נרצחי הטרור
הפלשתיני מאז תום
מלחמת העצמאות

108
הפגזה

180
דקירה

187
מטען חבלה

598
מחבל מתאבד

916
יריה

19
רימון

22
דריסה

31
הכאה

51
טרור איירי

66
מוקש

1
אחר

1
הצתה

1
בקבוק
תבערה

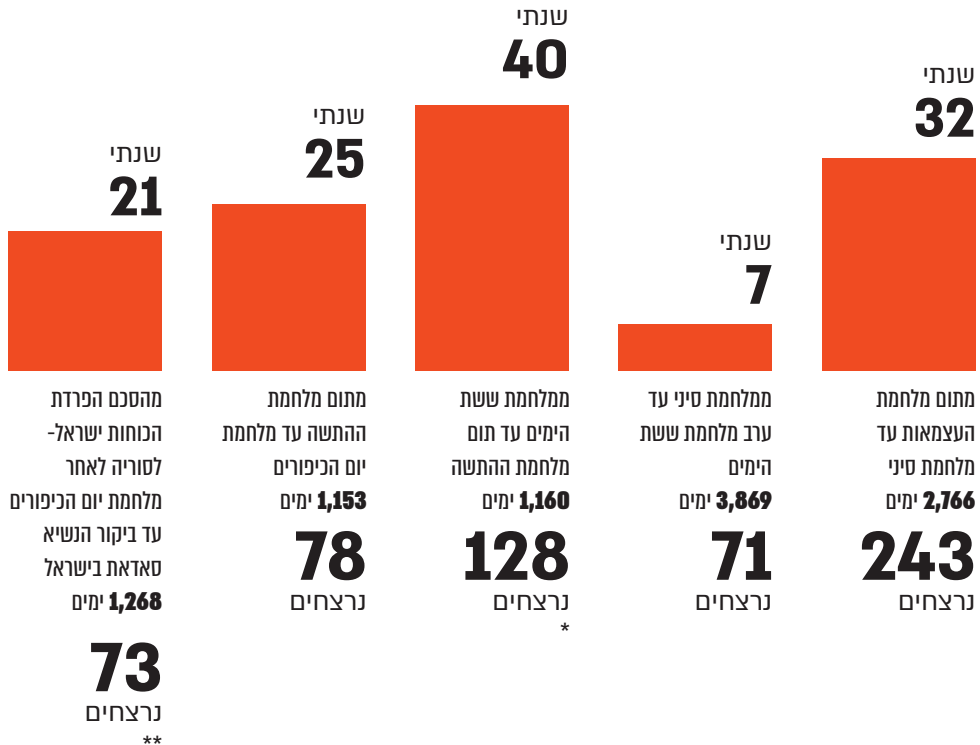
5
מכונית
תופת

9
זריקת
אבן

17
חטיפה

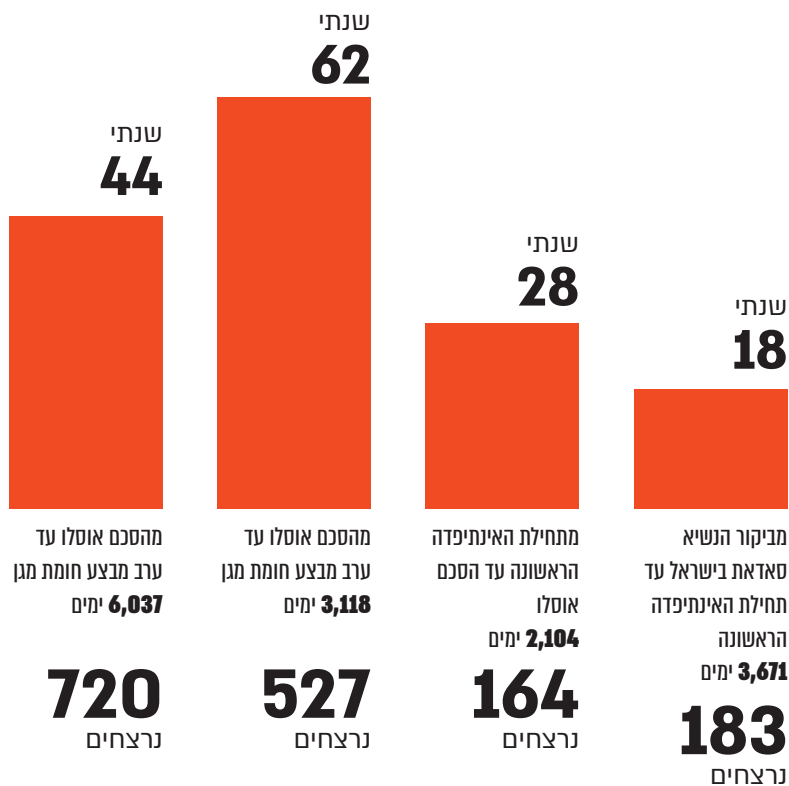
18
השתלטות על
אוטובוס

תקופות שונות מאז תום מלחמת העצמאות:



* הערה: תקופה זו, העשור שלאחר מלחמת סיני ועד מלחמת ששת הימים, היא השקטה ביותר מכל התקופות מאז קום המדינה. עוצמת המכה שספגה מצרים מישראל במלחמת סיני (צה"ל, שהיה אז בן 8 שנים, כבש את כל חצי האי סיני בשמונה ימים בלבד, הרג ושבה אלפי חיילים מצרים, לקח שכלל כמות עצומה של נשק חדיש, במחיר 175 הרוגים בלבד לכוחותינו), גרמה לכך ששליט מצרים, שעד אז הפעיל טרור מסיבי נגד ישראל, חדל מכך ועבר מטרור להתלהמות מילולית, שהביאה לו פופולריות עצומה בעולם הערבי, ולנו שקט בדרום. [ויקיפדיה: הוסר האיום מצד הצבא המצרי והמסתננים, וכל גבולות המדינה למעט הגבול הסורי שקטו למשך מספר שנים].

** הערה: הנצחון הצבאי הדרמטי של ישראל במלחמת יום הכיפורים, אשר הסתיימה סופית בהסכמי "הפרדת הכוחות" עם מצרים וסוריה, הביא לישראל עשרות שנות שקט מוחלט בגבולותיה עם מדינות אלו, ורק קריסה פנימית של שליטת משטריהן באיזורי הגבול עם ישראל, לאחר עשרות שנים, גרמה ל"זליגה", אף היא מועטה-ביותר ביחס לעבר, של טרור דרך גבולות אלו. אותן מדינות המשיכו אמנם לתת חסות מסיבית לטרור ה"פלשתיני", אך לא עוד בגבולותיהן עם ישראל.



ובסך הכל:

1,247 מהסכם אוסלו עד עתה
נרצחים 9,156 ימים

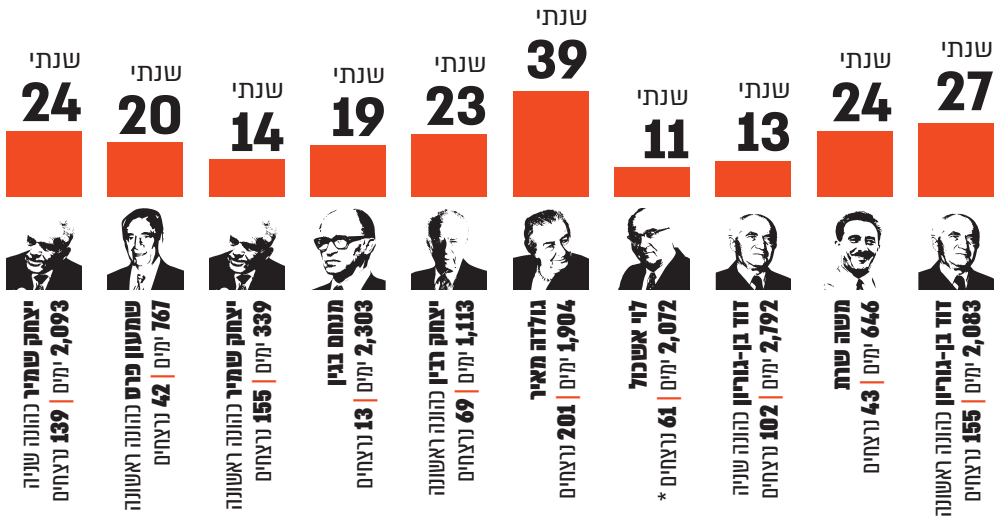
966 ממלחמת ששת הימים עד ערב הסכם אוסלו
נרצחים 9,596 ימים

50 שנת

כפול מלפני אוסלו

25 שנת

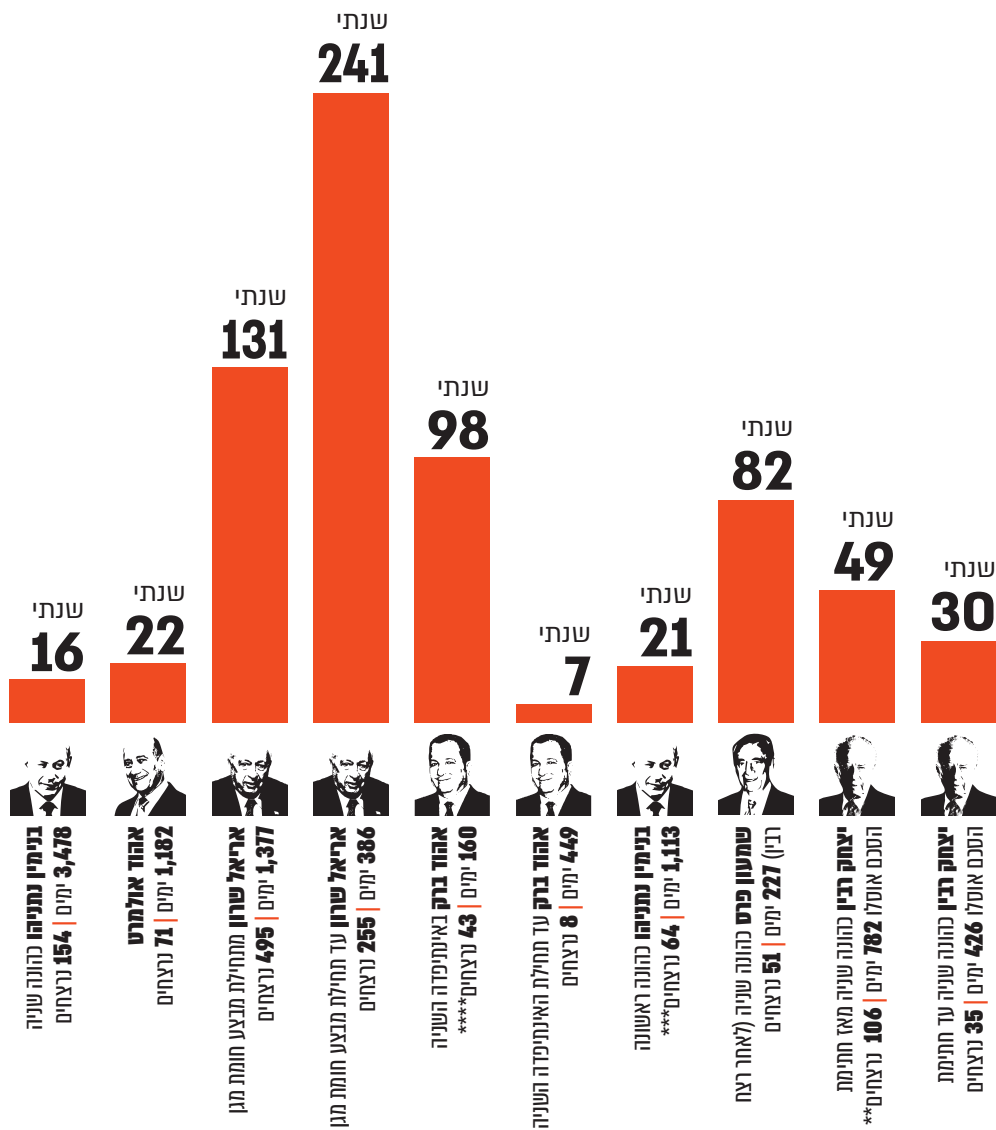
לפי תקופות הכהונה של כל ראשי הממשלות:



* הערה: מקום המדינה ועד אחרי הנצחון האדיר במלחמת ששת הימים, טרור המסתננים הלך וירד. יש מספר סיבות לכך שלאחר מכן הטרור עלה (הקמת ארגוני הטרור "פלשתינאים" שבאו במקום המסתננים וה"פידאיון", השתלטותם של אלו על שטחים גדולים בגבול ישראל שאפשרה להם התבססות התחמשות ופעולה צבאית כמו-מדינית, כיבוש אוכלוסיה ערבית נוספת ע"י ישראל, מה שהרחיב את האפשרות למנע שיר עם אזרחים ישראלים. שינויים הדרגתיים אך מהותיים במדיניות המאבק בטרור של ישראל, וסיבות נוספות).

** הערה: לאחר שנת ממשלת האחדות ליכוד-עבודה, שבה היה יצחק רבין שר הבטחון, חזר הליכוד בראשות יצחק שמיר לשלוט "לבד". אף שהאינתיפדה הראשונה היתה בדעיכה, התחושה בציבור בעקבות מספר פיגועי סכין נצלה ע"י תעמולת הבחירות של מפלגת העבודה בבחירות 1992, אשר הבטיחה שיצחק רבין יחזיר את הבטחון האישי. הנתונים העובדתיים מראים שבעת כהונת רבין (כראש ממשלה וגם שר הבטחון) לאחר שמיר הטרור המשיך לעלות, ולאחר שרבין חתם על הסכם אוסלו, הטרור הוכפל.

*** הערה: אף שנתניהו לא ביטל את הסכם אוסלו אלא המשיך בו (מסירת חברון וכד'), השינוי במדיניותה של ישראל ביחס ל"שותף לשלום" שהמשיך לרצוח הביא לירידה דרסטית בטרור (פי 4 פחות) בעת כהונת נתניהו (הראשונה) ביחס לכהונת שמעון פרס שקדמה לה.



**** הערה: תקופת כהונתו של אהוד ברק כראש הממשלה (שר הבטחון) הייתה הקצרה ביותר משל כל ראשי הממשלות עד כה. אף שהטרור ירד כאמור ירידה דרסטית בתקופת נתניהו לפניו, ברק הצליח לעלות לשלטון על גבי התחייבותו להביא את התהליכים הבטחוניים-מדיניים הלא-נגמרים לכדי השלמה (להשיג שלום עם סוריה, לצאת מלבנון, להשיג הסדר קבע עם ה"פלשתינים"). בתקופה הראשונה של כהונתו הקצרה, כשה"פלשתינים" הביטו שישראל בהנהגת ברק צפויה להיענות במהרה לדרישותיהם המרחיקות-לכת ביותר, הם הכניסו את הטרור זמנית להקפאה" (תוך ביצוע הכנת נרחבת ל"פיצוץ" של טרור בהמשך), ורמת הטרור ירדה אז, זמנית, לרמה הנמוכה ביותר (כמו בתקופה שממלחת סניו עד ערב מלחמת ששת הימים, 7 נרצחים בשנה). אולם לאחר ש:

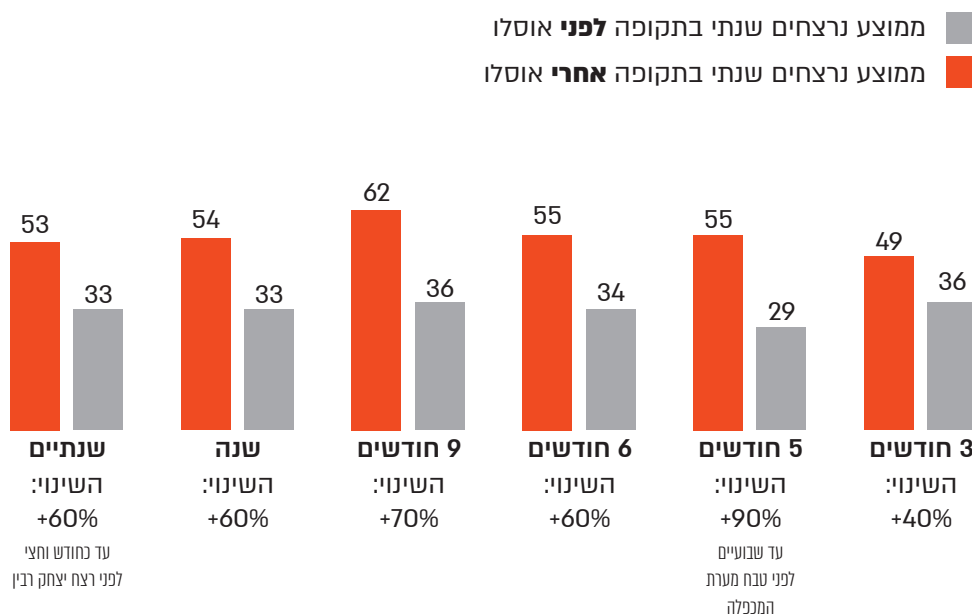
(א) צה"ל, בהנהגת ברק, ברח מלבנון ללא הסכם, מה שהוביל את הערבים לתפיסה שישראל, על אף עליונותה הצבאית החומרית "היא למעשה חלשה יותר מקורי עכביש" ואין לה עוד את החוסן לעמוד במאבק דמים ולספוג נפגעים.

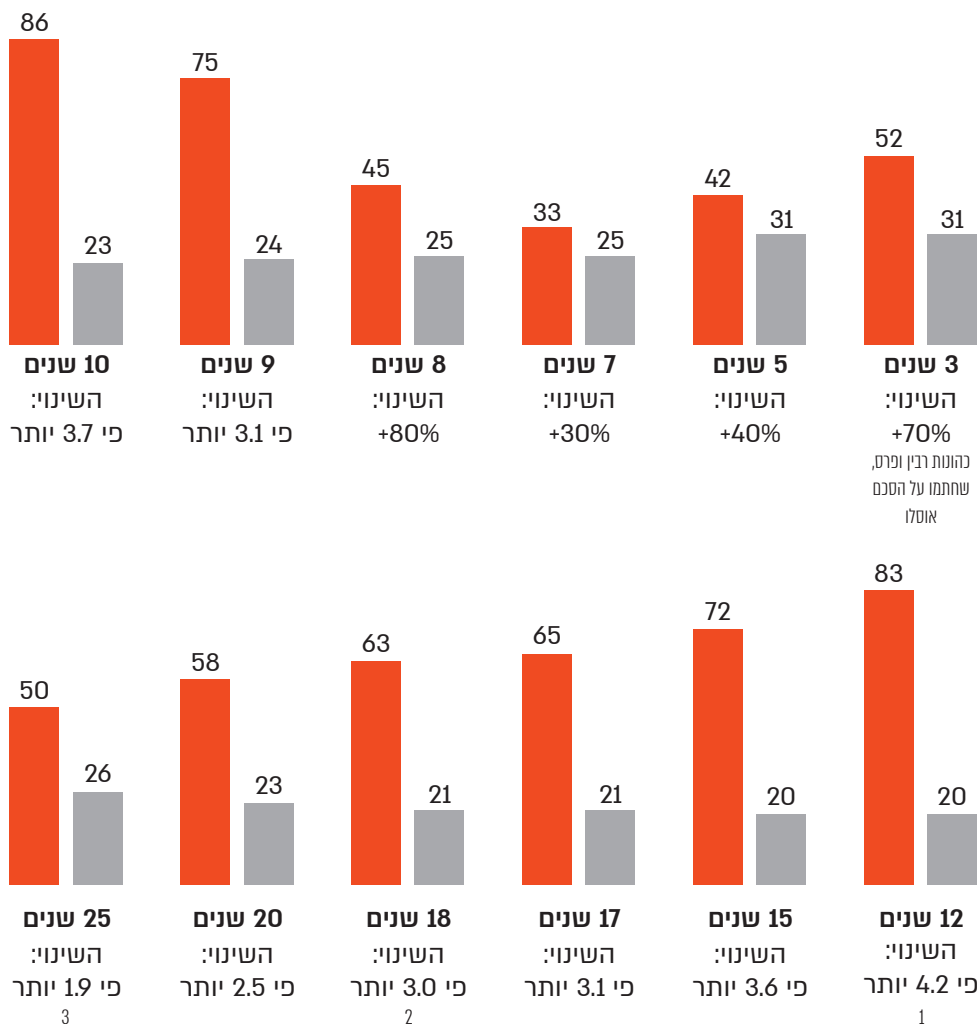
(ב) לאחר שברק סירב לתת ל"פלשתינים" את כל דרישותיהם מבלי לקבל בתמורה אפילו התחייבות ל"סוף הסכסוך" [ועידת קמפ דייוויד]

בתנבה לכן הסתיימה "הקפיאת" הטרור הזמנית והפיצוץ גל הטרור הגדול ביותר אי פעם, וקצב הנרצחים זינק פי 14 בין ה

השוואות בין תקופות שוות-אורך לפני/אחרי הסכם אוסלו

להלן השינוי היחסי בקצב נרצחי הטרור הממוצע, לפני טקס חתימת הסכם אוסלו (13.9.1993) ואחריו, לאורך מגוון תקופות השוואה שוות-אורך, החל משלושת החודשים שלפני ושלושת החודשים שאחרי חתימת הסכם אוסלו, ועד להשוואת 25 השנים שלפני מול 25 השנים שאחרי הסכם אוסלו:





1. 12 השנים שלפני הסכם אוסלו (1993-1981), כולל מלחמת לבנון הראשונה ובעקבותיה הרחקת מחבלי אש"ף מלבנון הקרובה לתוניס הרחוקה, מול 12 השנים שמאז הסכם אוסלו (2005-1993), אשר הביא עשרות אלפי מחבלים מתוניס הרחוקה ללב יהודה שומרון ועזה, השליט אותם שם במקום כוחות הבטחון של ישראל, וחיימש אותם בנשק ישראלי, בהנהגה שהם, המחבלים-לשעבר לכאורה, יילחמו בטרור במקומנו "בלי בג"ץ ובלי 'בצלם" (יצחק רבין בטלויזיה, 1.3.1994), ועד ה"התנתקות" מרצועת עזה וצפון השומרון ללא הסכם. קצב הנרצחים השנתי גדל פי 4.

2. 18 שנים אחרי הסכם אוסלו התייטו לצה"ל הילדים שנולדו כשאוסלו נחתם [סרטון "הילדים של אוסלו 93"]. במקום "שלום", "סוף הסכסוך", ו"קץ האלימות", שהובטחו להורים, הם גדלו ובגרו בשנת הטרור הנורא ביותר מאז קום המדינה, ומאז נאלצו גם הם, כחיילים, להמשיך להילחם בטרור שהונכס ללב הארץ ע"י ההסכם. שלא כאבותיהם, שפעלו במצב של שליטה בטחונית ישראלית בלבדית בכל רחבי הארץ, הם נאלצו ונאלצים עדיין להילחם בטרור תחת המגבלות התמורות של המשך קיומו של הסכם אוסלו בשטח, למרות כשלונו הברור. קצב הנרצחים השנתי גדל פי 3.

3. התקופה של 25 שנים לאחר אוסלו היא עד עתה (ספטמבר 2018). התקופה של 25 השנים שלפני אוסלו התחילה מעט אחרי מלחמת ששת הימים. קצב הנרצחים השנתי הוכפל.

סיכום

זמן קצר לאחר חתימת הסכם אוסלו ניסה סגן שר החוץ דאז יוסי ביילין, שהיה גורם מרכזי בהגעה להסכם אוסלו, להרגיע את חששות הציבור הישראלי כשאמר בראיון בטלוויזיה: "מבחן אוסלו יהיה מבחן הדם. אם בעקבותיו יישפך דם רב יותר מאשר לפניו". מסמך זה, שמבוסס אך ורק על נתונים רשמיים (רשימת "חללי פעולות איבה" של הביטוח הלאומי), הוא "גליון הציונים" הברור של אוסלו במלאות 25 שנה לכשלונו העקוב מדם. הבעיה והסכנה, עדיין, היא בכך שלמרות שכמעט כל הישראלים כבר מבינים שאוסלו נכשל ושהמחיר בנרצחים ממשיך לעלות בקצב גבוה מאשר לפני אוסלו, למרות זאת מנהיגי ישראל, מימין ומשמאל, לא מציעים לבטלו, לא מציעים לתקן את השגיאה.

מחלקת המחקר של מפלגת "זהות", 8.10.2018





